

## Hvordan påvirkes forståelsen af antal DE i meddelte miljøgodkendelser ?

### *Anlægsdelen*

Miljøministeriet har tidligere præciseret, at i forhold til forståelsen af husdyrproduktionens omfang på husdyrbruget skal antal DE i en miljøgodkendelse forstås i sammenhæng med de omregningsfaktorer, som var gældende på godkendelsestidspunktet. Dette har baggrund i, at det er en bestemt husdyrproduktion (f.eks. antal dyr) som er miljøvurderet i forhold til en lang række miljøforhold som lugt, støj, transport osv. Opdateringen af DE beregningen foretages udelukkende på baggrund af kvælstofudskillelsen og med mange års mellemrum. Hvis den tilladte husdyrproduktion blev ændret ved en ændring af omregningsfaktorerne ville det betyde, at landbrug pludselig måtte producere et markant antal flere eller færre dyr uden noget form for sagsbehandling. Miljøministeriet fastholder denne forståelse i forhold til tilladelser/miljøgodkendelser meddelt efter den nye lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. fra 1/1 2007.

### *Arealdelen*

DE begrebet i arealdelen skal også forstås ud fra omregningsfaktoren på godkendelsestidspunktet. Konsekvenserne af dette er dog, at der bliver behov for en omregning i forbindelse med anvendelsen af gødningsregnskaberne til kontrol, idet disse altid er udarbejdet ud fra de seneste beregningsmetoder. Dette gælder både i forhold til tilsyn med vilkår om afsætning af f.eks. X DE til andre bedrifter eller at der må udbringes Y antal DE på bedriften. Dette beregnes i gødningsregnskabet ud fra de til enhver tid gældende omregningsfaktorer.

Ved anvendelse af gødningsregnskabet i forbindelse med tilsyn og kontrol skal der derfor for hver bedrift beregnes en "konverteringsfaktor", som er forholdet mellem det tilladte antal udbragte DE på godkendelsestidspunktet og antal DE beregnet ud fra de omregningsfaktorer, som er anvendt i det gødningsregnskab som anvendes på tilsynstidspunktet. Antal DE skal opgøres både ud fra den producerede mængde husdyrgødning samt modtaget og afsat husdyrgødning. Konverteringsfaktoren for modtaget husdyrgødning må skønnes bedst muligt ud fra den bagvedliggende husdyrproduktion.

Kvægbrug vil typisk i forhold til en meddelt godkendelse få 15-20 % flere DE, hvorfor de ofte ikke har tilstrækkelige udbringningsarealer i forhold til de generelle regler. Den samme situation gør sig gældende for mink- og slagtekyllingeejendomme, der i forhold til de meddelte vilkår vil få 15-30 % flere DE, afhængig af slagtealderen. Kvægbruget, slagtekyllingeproduktionen og mink skal derfor i stor udstrækning anmelde nye udbringningsarealer enten i form af ejede/forpagtede arealer eller i form af nye aftale arealer. For kvægbrug, som har en miljø-godkendelse eller tilladelse efter den nye husdyrgodkendelseslov, skal disse arealer anmeldes til kommunen inden 1/8 2009 efter reglerne i §§ 15-16 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, eller der skal ansøges om godkendelse eller tilladelse til at inddrage arealerne som udbringningsarealer. For slagtekyllingeejendomme og Mink træder de nye omregningsfaktorer for DE først i kraft fra næste planår, og de nye arealer skal derfor anmeldes inden 1/8 2010. Samtlige vilkår, som gælder for alle

bedriftens arealer f.eks. til efterafgrøder vil også gælde for de nye udbringningsarealer. Der henvises til FAQ nr. 67 vedrørende krav til sædskifter på de nye arealer mm.

Svinebrug vil omvendt have brug for færre arealer ifølge de generelle regler. Det er vigtigt at understrege, at udbringningsarealet i en miljøgodkendelse ikke kan reduceres uden tillæg til godkendelsen. En godkendelse kan f.eks. være meddelt på baggrund af det fosforover-skud, som fremkommer ved den givne husdyrproduktion og udbringningsarealet. Reduceres ud-bringningsarealet øges fosforoverskuddet, hvilket ikke kan accepteres uden tillæg til godkendelsen. Er der i miljøgodkendelsen anvendt fuldt harmonitryk (1,4 DE/ha), hvor kravene som følge af nitrat-klasserne opfyldes vha. efterafgrøder, gælder vilkåret om efterafgrøder fuldt ud selvom svinebruget bibeholder sit udbringningsareal og derved kun udbringer måske 1.2 nye DE/ha.

### Eksempler :

#### **Kvægbrug**

*Miljøgodkendelse med 200 DE og 100 ha.*

*Der er fastsat vilkår om afsætning af 40 DE og fastsat et vilkår om max. udkørsel af 1,6 DE/ha.*

*Omregningsfaktorerne ændres så landmanden med et uændret antal individer nu må producere 230 DE og har 100 ha.*

For at kunne håndtere tilsynet må der beregnes en konverteringsfaktor for det pågældende CVR nr. baseret på antal DE i den udbragte husdyrgødning på godkendelsestidspunktet og efter de nye DE regler. I dette tilfælde er konverteringsfaktoren 1,15 (230/200).

Dette betyder at landmanden skal afsætte  $40 \cdot 1,15 \text{ DE} = 46 \text{ DE}$  efter de nye regler og må udbringe  $1,6 \cdot 1,15 = 1,84 \text{ DE/ha}$  ifølge miljøgodkendelsen på de 100 ha. Landmanden skal dog også følge de generelle regler, som foreskriver at der kun må udbringes 1,7 DE/ha, hvorfor der skal inddrages  $(230-46)/1,7 - 100 = \text{ca. } 8 \text{ ha}$  yderligere udbringningsarealer. Hvis der er tale om en godkendelse eller tilladelse meddelt efter 1. januar 2007 forudsætter det anmeldelse efter § 15-16. Dette er en skærpelse af miljøkravene i forhold til miljøvurderingen på godkendelsestidspunktet, hvorfor en sådan anmeldelse om yderligere arealer er uproblematisk med mindre der er tale om NFI områder eller andre specielle forhold gør sig gældende (se FAQ 67).

Hvis der er fastsat et vilkår om 1,6 DE/ha vil skærpelsen af de generelle regler betyde, at en sådan skærpelse af kravet mister sin miljømæssige betydning. Havde landmanden i stedet for et krav om 1,6 DE/ha valgt at have ekstra efterafgrøder eller nedsat kvote vil situationen derimod være, at kravet vil bibeholde sin miljømæssige betydning. Det er dog ikke usædvanligt, at forskellige vilkår i en miljøgodkendelse i forskellig grad mister sin miljømæssige effekt ved fremtidige skærper af den generelle regulering. Hvis f.eks. et husdyrbrug for 10 år siden i forhold lugtgener for naboer ved gylleudbringning kunne vælge mellem at skærpe fra bredspredning til slangeudlægning eller alternativt få indsat et vilkår om præcise tidspunkter for udbringning, ville valget af krav om slangeudlægning have mistet sin miljøeffekt i dag, mens vilkår om udbringningstidspunktet fortsat ville have haft en reel miljøeffekt.

#### **Svinebrug**

*Miljøgodkendelse med 170 DE og 100 ha.*

*Der er fastsat vilkår om afsætning af 40 DE og vilkår om max. udkørsel af 1,3 DE/ha.*

*Omregningsfaktorerne ændres så landmanden nu må producere 153 DE og har 100 ha.*

For at kunne håndtere tilsynet må der beregnes en konverteringsfaktor for det pågældende CVR nr. baseret på antal DE i det udbragte husdyrgødning på godkendelsestidspunktet og efter de nye DE regler. I dette tilfælde er konverteringsfaktoren 0,9.

Dette betyder at landmanden skal afsætte  $40 \cdot 0,9 \text{ DE} = 36 \text{ DE}$  efter de nye regler og må udbringe  $1,3 \cdot 0,9 = 1,17 \text{ DE/ha}$  ifølge miljøgodkendelsen på de 100 ha.

### **Slagtekyllinger**

*Miljøgodkendelse med 175 DE og 100 ha.*

*Der er fastsat vilkår om afsætning af 35 DE og fastsat et vilkår om max. udkørsel af 1,4 DE/ha, svarende til de generelle regler. .*

*Omregningsfaktorerne ændres så landmanden nu må producere 229 DE og har 100 ha.*

Konverteringsfaktoren for det pågældende CVR nr. baseret på antal DE i det udbragte husdyrgødning på godkendelsestidspunktet og efter de nye DE regler. I dette tilfælde er konverteringsfaktoren 1,31 (229/175).